

---

eorum , quæ ex negotijs nostris sequi possint ; ut ita nihil nobis eveniat improvifum : stultum est enim postea dicere : *non putarâm* ; prudens autem omnia prius considerat.

CAPUT VII.

De Predicatione Verbi Divini.

§. I.

*De obligatione ad prædicandum ,
& sine predicationis.*

Obligationem Parochi ad prædicandum Verbū DEI proponit Tridentinum *Seff. 5. de reform. c. 5.* his verbis : *Plebani ,
& qui-*

& quicumque Parochiales, vel alias
 curam animarum habentes Ec-
 clesias quocunque modo obtinent,
 per se vel alios idoneos, si legi-
 timè impediti fuerint, diebus sal-
 tem Dominicis & festis solemnibus
 plebes sibi commissas pro sua &
 earum capacitate pascant saluta-
 ribus verbis, docendo ea, quæ
 scire omnibus necessarium est ad
 salutem, annuntiandoque eis cum
 brevitate & facilitate sermonis vi-
 tia, quæ eos declinare & virtutes
 quas sectari oporteat: Ut pœnam
 æternam evadere, & cœlestem glo-
 riam consequi valeant. Finem ve-
 rò prædicationis ostendit idem
 Concilium in illis verbis ultimis,
 ut videlicet Auditores pœnam
 æternam evadere & cœlestem glo-
 riam

riam consequi valeant sive ut peccatores vitam habeant, & justi abundantius habeant. Quem prædicationis finem potissimum intendere debet Ecclesiastes, *Primo* cum materiam Concionis eligit & disponit; ne fortè inutilia, vel auditorum captui minus accommodata in medium proferat. *Secundo*, quando Cathedram est conscensurus; ut vanæ gloriæ cupiditate se abripi non sinat, neque Auditorum applausum pro scopo elingat. Commendat eundem in prædicando finem Concionatoribus suarum diocesium Celsissimus ac Reverendissimus N. in Decreto Bambergæ edito 6. Aprilis 1679. admonens eos; ut ab inutilibus

H

qua-

questionibus, (in quib⁹ aliqui mirè sibi complacent, & imperitæ plebis applausum venari solent) jocis, historijs apocryphis, prædicationibus, Calumnijs, sermonibusque seditiosis abstineant; nec ficta miracula, aut falsas indulgentias prædicent; sed vitia, ea præsertim, quæ frequentiora, vel magis nociva perspexerint graviter reprehendant &c.

§. II.

De Partibus essentialibus Concionis.

PArtes, sicut in alijs compositis physicis ac Moralibus, ita & in Concione sunt duplices, *Essentiales* scilicet & *Integrantes*; & ex illis iterum alia pars est

Mate-

Materia, alia Forma. Quoad Materiam Concionis, circa eam selectu opus est & reflexione ad indigentiam & capacitatem Auditorum, ut non quævis doctrina indifferenter illis obtrudatur. Ita enim Apostolum fecisse legimus apud Corinthios, ut ipse de se testatur *1. Corinth. 3.* cum ait: *& ego fratres, non potui vobis loqui quasi spiritualibus, sed quasi carnalibus. Tanquam parvulis in Christo lac vobis potum dedi, non escam: nondum enim poteratis. Tridentinum supra citatum præscribit, ut auditores doceantur, quæ scire omnibus necessarium est ad salutem, & ut annuntientur eis vitia quæ declinare, ac virtutes quas sectari oporteat.*

Idem tradit Catechismus Parochorum in proæmio , monens , ut Concionis materia semper reducatur ad Caput aliquod doctrinæ Christianæ , puta ad articulum fidei in Symbolo , vel Præceptum aliquod Decalogi , petitionem Orationis Dominicæ , aut ad unum ex septem Sacramentis. *Forma* Concionis Essentialis est , ut materia captui Auditorum sit accommodata , eoque modo disposita & proposita , quo ab illis clarè percipi , firmiter retineri , & facilè in praxim redigi possit. In quo autem hæc forma rudium captui , memoriæ & praxi accommodata consistat , pauci conveniunt, sed sua cuique pulchra videtur.

Meo

Meo quidem iudicio cùm materia Concionum sit præcipuè duplex, *Fidei*, scilicet & *Morum*, non incongruè duplex etiam statuitur forma & dispositio. Et quidem cùm ratione festi solemnis, vel etiam occasione textûs Evangelici tractandum assumitur aliquod fidei nostræ *Mysterium*, materia in duas partes dividi & ita disponi potest, ut prima illius pars explicet Veritatem *Mysterij*, quatenus ea scitu necessaria vel utilis est, adductis etiam, si haberi possint, ex *Vet. Test. Prophetijs & figuris*. Secunda verò pars proponat doctrinam aliquam *Morum* ex *Fidei Mysterio* deductam, eamq; probet argumentis modo infra tradendo.

H 3

Quan-

Quando verò tractanda venit materia *Moralis*, & de virtute aliquâ vel vitio dicendum, secunda est similiter Concio in duas partes, quarum prima contineat definitionem, actus & motiva quare scilicet ea Virtus exercenda, vel vitium fugiendum. Secunda vero pars suggerat media & praxes virtutem illam exercendi, vel vitium declinandi. Ratio autem, cur hac in parte à consueta hujus temporis Concionatorum methodo recedam, & hunc simplicem dicendi modum præferam, est hæc, quod illorum forma & dispositio fortè magis sit ad plausum & laudem Concionatoris, Hæc verò magis seruiat ad fructum & utilitatem

tem Auditorum ; fieri enim difficulter potest , ut hi Virtutem aliquam exercent , vel vitium declinent , nisi eisdem constet , in quo propriè talis Virtus vel vitium consistat , quinam illius actus , & quibus medijs in particulari utendum , &c. Quare plerùmque illi Concionatores , qui virtutem aliquam in genere solùm commendant , nec ad naturam illius actus , media & praxim descendunt , plus in auditoribus non efficiunt quàm simplicem quandam illius virtutis complacentiam & velleitatem nunquam in effectum deducendam.

* *
*

§. III.

*De Partibus Integrantibus
Concionis.*

PARTES Integrantes in Concione sunt Quatuor, *Exordium, Propositio, Confirmatio, & Conclusio*; *Exordium* meliùs ducitur ex ipso Evangelio Dominicæ vel Festi, percurrendo potissima illius puncta, & tandem deveniendo ad locum aliquem communem, qui in Concionis decursu tractandus assumitur: videtur enim hæc esse mens & intentio Ecclesiæ Catholicæ, ut Historia sancti Evangelij non prætereatur. *Exordium* sequitur *Propositio*, quæ clara esse debet & brevis, ut statim inde Auditores

tores intelligere possint, quid in qualibet Concionis parte sit tractandum. Partiri etiam debet Propositio Concionem in plura puncta, ut confusio evitetur, & tam Concionatoris quàm Auditorum juvetur memoria. De *Confirmatione* jam supra dictum est, qua ratione illa utiliter tractari possit.

Conclusio fiat verbis abbreviatis & nervosis per anacephaleosin sive recapitulationem præcipuorum argumentorum. Coronidem imponant tria vel quatuor verba, quæ fervorem spirant. Desinere ex abrupto gratiam subinde habet, si rarò fiat & accommodatè. Debent verò

hæ partes inter se connecti & uniri, non tamen eo modo, quo scioli aliqui hoc tempore solent, qui ita latenter & furtivè quasi transeunt ab unâ parte Concionis ad aliam, ut nexus & transi- tio non nisi à doctioribus adver- ti possit. Verum subtilem hanc partium conjunctionem scrinia- rijs & sartoribus relinquendam esse judico : Concionator autem ita transire debet ab una parte ad aliam, ut Auditores clarè in- telligant, primam esse jam abso- lutam & secundam inchoari ; Cum alioquin difficulter distin- guere possint, ad quid postero- ra argumenta afferantur. Unde S. Salesius Concionator Celeber- rimus præscribit in suâ epistolâ, quam

quam Gallicè
ut ante Primam
cionator utatur
& ante secundam
venit ad secundam
pars secundam, &c.

De argum

Que ad
Quoniam
& plana ;
distorta, con
clisæ senten
bus quasi
tempore ad
cionatorib
ras & per
probatione

quam Gallicè scripsit, trigessimâ,
 ut ante *Primum* punctum Con-
 cionator utatur particula *primò*,
 & ante *secundum secundo*, vel:
venio ad secundum: restat nunc
pars secunda, &c.

§. IV.

*De argumentorum qualitate
 & ordine.*

QUæ ad probandum adfe-
 runtur, sint clara, efficacia,
 & plana; non autem violenta,
 distorta, contra communem Ec-
 clesiæ sensum explicata, & crini-
 bus quasi adducta, qualia hoc
 tempore afferre solent ex Con-
 cionatoribus nonnulli, qui cla-
 ras & perspicuas S. Scripturæ
 probationes quasi fastidientes

quærunt nescio quas ingenij subtilitates, quibus nulla firmitas, veritas, certitudo, imò sæpe neque probabilitas subest, unde etiam nec fidem merentur apud prudentes, nec aliquem pietatis motum excitant. Cavendum quoque est, ne textus Scripturæ vel Patrum sint justò longiores, & ne in adductione Exemplorum referantur Circumstantiæ ad rei præsentis probationem nihil conferentes, ex quarum recitatione vis argumenti enervetur, & fervor Concionatoris paulatim deficiat. Neque etiam accumulandæ sunt Scripturæ vel Patrum sententiæ, sed sufficit una vel altera ad captum Auditorum bene explicata.

Pe-

Petenda autem sunt argumenta
Potissimum ex S. Scripturâ, Pa-
tribus, & Concilijs Oecumenicis,
quia hi fontes continent aquam
veritatis limpidissimam, & vim
habent ad persuadendum pru-
denti Auditori: quæ enim desu-
muntur ex incertæ veritatis hi-
storijs, poëtarum fabulis, vel
obscuris Philosophorum Theo-
logorumque concertationibus,
doctrinam quidem ostendunt,
verùm quia incerta sunt, astuti
Auditoris animum nec movent,
nec fatiant. Porrò in collocatio-
ne argumentorum servandus est
hic ordo, ut primum locum te-
neat aliquis textus S. Scripturæ,
alterum sententia alicujus S. Pa-
tris vel Concilij, Tertium Ratio,
Quar-

Quartum similitudo, Quintum sibi vendicent exempla sacra: Dico *Sacra*: quia profana non debent assumi ut probent, sed tantum, ut per modum similitudinis rem declarent. Si adducenda sint motiva, ponatur primo loco *honestas*, postea *utilitas*, & ultimo loco *necessitas*: fortiora enim argumenta semper tractanda sunt ultimò, ut firmiter hæreant, & aculeum post se relinquunt. Libros Concionatoris quod atinet, præter S. Scripturam (quam *librum Sacerdotalem* S. Ambrosius *lib. 3. de fide cap. 7.* nominat, & S. Paulus 2. *Timoth. 5.* utilem prædicat *ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in justitia*

stitia) & præter Concilium Tridentinum utilissimus liber est Catechismus Parochorum , maximè quando explicanda veniunt Catechetica. Cum verò tractanda est Materia *Morum* , valde inservit panarium P. Bufæi Soc. Jesu. Nec non Ariæ Montani thesaurus inexhaustus bonorum, &c.

§. V.

De Pronuntiatione, & reliquis ad Concionem spectantibus.

UT prædicator moveat, loqui debet ex affectu: Concio enim sine affectibus languet, & effectum non habet. Affectus autem non consistit in eo, quod verba sint inflammata clamoribus

bus & vociferationibus incondi-
tis, aut gestibus insulsis, sed sua-
vi affectione internâ, & magis
procedant ex corde quàm ex ore:
Cor enim ad cor loquitur, lingua
autem ad solas aures. Exordium
non habeat affectus saltem ve-
hementes. In ea parte, quæ do-
cet, affectus etiam sint rari; fre-
quentiores verò in alterâ, quæ
causas continet & motiva. Con-
clusio deniq; tota sit affectuosa.

In pronuntiando caveat Præ-
dicator, ne in verbis reperien-
dis hæreat, sed potiùs copiam il-
lorum & apparatus acquirat.
Barbarè non loquatur, sed idio-
mate utatur politiorum homi-
num. Vocem affectibus & exi-
gen-

gentix mar-
Non eodem
quali cantillat
beat in Exord
tendo gravem
ciatam. Ver
cipiter, sed
ur ab Andro
tè percipi
possint. In
rum termin
qui rem in
puffillis not
na. Deniq
fectata, ne
ficium tra
obscurent.

Circa g
signari fo

gentiæ materiæ accommodet. Non eodem semper utatur tono quasi cantillans, sed vocem habeat in Exordio sedatam, in docendo gravem, in movendo excitatam. Verba etiam non præcipitet, sed eo modo producat, ut ab Auditoribus singula distinctè percipi, intelligi & retineri possint. In explicatione vitiorum terminis utatur honestis, qui rem ita circumscribant, ut pusillis non præbeatur ansa ruinæ. Denique verba non sint affectata, nec ita secundùm artificium transposita, ut sensum obscurent.

Circa gestus efformandos assignari solent hæ regulæ, ut ij
solùm

solùm fiant oculis & manibus ;
 non autem naribus , supercilijs ,
 humeris aut pedibus. Manus
 supra oculos non extollantur.
 Brachia immoderatè non proj-
 ciantur , quasi concionator esset
 digladiaturus. Cathedram ma-
 nus non percutiant , nec com-
 plosione strepitum excitent. Si-
 nistra rarò fit in motu , tunc sci-
 licet solùm , cum ad aliquid ex-
 primendum dextra non sufficit ,
 ut quando significanda est uni-
 versitas , vel aliquid secundum
 in duas partes , negandum &c.
 Præterea gestus sint *liberi* , non
 affectati , coacti , pedibus vel
 mensuris ligati. Sint *nobiles* ,
 non rustici , quales habent illi ,
 qui Cathedræ quasi fulcro inni-
 tun-

antur. Sin
 puerili tim
 qui quasi Dis
 loquuntur. S
 ni & lanemid
 ventulosi, aut
 denique gra
 leviculi vel

Postremo
 tereft, ut C
 riâ firmiter
 suggestu d
 merus erra
 tudo cogita
 dist in dice
 memoria,
 tur uno fil
 partes & p
 in charta,

tuntur. Sint *generosi*, exclusâ puerili timiditate aliquorum, qui quasi Discipuli ad Magistros loquuntur. Sint *fortes*, non mortui & languidi. Sint *Sancti*, non venustuli, aulici vel politici. Sint denique *graves & maturi*, non leviculi vel mimici.

Postremò per magni etiam interest, ut Concionator memoriâ firmiter teneat illa, quæ pro suggestu dicere constituit, ne metus errandi aut nimia sollicitudo cogitandi libertatem impediât in dicendo. Juvatur autem memoria, si Concio non scribatur uno filo & contextu sed in partes & puncta ita distinguatur in charta, ut quodlibet punctum

in-

incipiat in principio marginis: Si textus & formalia verba Scripturae vel Patrum notentur subductâ lineolâ: si in margine ponantur citationes Bibliorum, Patrum, & Conciliorum: Si Concilio non integrè desumatur ex libris prout jacet, sed de suo etiam Parochus aliquid addat, & argumenta ex Authoribus accepta per meditationem præviam faciat esse sua & propria: Si priusquam cubitum concedat, præcipua Concionis puncta relegat: Si denique in loco ab hominibus remoto conceptam Concionem à capite usque ad calcem declamet cum affectibus & gestibus, quasi jam coram suo auditorio in Cathedra peroraret.

§. VI. *De*

§. VI.

*De modo tradendi Doctrinam
Christianam pro Concione.*

DIxi suprâ, Patres Tridentinos in suo Catechismo præscribere ut materia concionis desumatur ex uno quatuor illorum capitum Catechismi, videlicet ex Symbolo Fidei, Oratione Dominicâ, Sacramentis, vel Decalogo, & ita necessarium esse mecum judicabunt, quotquot ruri in cura animarum cum aliqua sollicitudine versati sunt: Pauci enim ex adultis reperiuntur, qui norunt ea, quæ scire ad salutem omnibus est necessarium; plures, qui ad prima fidei rudimenta attoniti hærent,

rent, idque defectu educationis. Tales quomodò instruet parochus? ad Catechesin ordinariam non veniunt, in Confessionali sæpè tantum otij non suppetit. Unica ergò eos docendi ratio superesse videtur, quam tradiderunt dicti Patres, videlicet ut Parochus sepositis inter prædicandum subtilioribus conceptibus articulos Fidei Catholicæ, Orationem Dominicam, Decalogi præcepta, & Sacramentorum effectus, modumq; ea ritè suscipiendi per decursum anni eâ sermonis facilitate illis explanet, ut, quantum ad salutem satis est, exindè haurire possint. Ne verò quis in reperiundis ejusmodi conceptibus labo-

Per
laboret, non in
dicavi, si aliquid
digna hic ap

CONCE
TEC

Ex Cap

Sign
Spore

ratio

ex

De

No

Sp

(Fide

laboret, non ingratum fore judicavi, si aliquod illorum Paradigma hîc apponerem.

CONCEPTUS CA- TECHETICI.

*Ex Capite Primo Cate-
chismi.*

DE FIDE.

De **S**igno sanctæ Crucis agi potest in festo SS. Trinitatis, occasione desumptâ ex illo textu *Matth. 28. In Nomine Patris, & Filij & Spiritus sancti.*

Fide in genere, feriâ secundâ

Pa-

Paschatis, text. *O stulti, & tardi corde ad credendum.*

Luc. 24.

Articulo primo Symboli Apostolici, & maximè de fine hominis ad quem creatus est, sicut & de fine aliarum creaturarum, Dominicâ quartâ post Pascha text. *Vado ad eum qui misit me. Joan. 16.*

De Creatione Angelorum, & maximè de officio, curâ, præsentia ac cultu Angeli Custodis, Festo S. Archangeli Michaëlis. text. *Angeli eorum in Cælis semper vident faciem Patris mei. Matth. 18.*

Articulo secundo & tertio, in

in festo Nativitatis Domini. text. *Verbum caro factum est & habitavit in nobis. Joan. 1.*

Articulo quarto , Die parasceves.

Articulo quinto , Dominicâ Resurrectionis. Ubi similiter articulus undecimus explicari potest.

De Articulo sexto, Festo Ascensionis Domini.

Articulo septimo , Dominicâ primâ Adventûs.

Articulo octavo , Festo Pentecostes.

Articulo nono, Dominicâ secundâ post Pascha. text. *Erit unum ovile & unus Pastor. Joan. 10.*

[Articulo decimo, Dominicâ primâ post Pascha. text. *Accipite Spiritum sanctum: Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis. Joan. 20.*

De Articulo undecimo, in Festo Paschatis ut suprâ.

Articulo duodecimo, Dominicâ secundâ Quadragesimæ text. *Bonum est nos hîc esse, si vis, faciamus hîc tria tabernacula. Matth. 17.*

Ex Capite Secundo.

DE VERITATE SPEI.

De [Hac virtute & vitijs oppositis agi potest Dominicâ quintâ post Pascha. text. *Si quid petieritis Patrem in nomi-*

nomine meo, dabit vobis
Joan. 16.

De } Oratione in genere, Feriâ se-
cundâ Rogationum.
Oratione Dominica, Feria
tertia & quarta Rogatio-
num.

Ex Capite Tertio.

DE CHARITATE.

De } Observatione Præceptorum
DEI & Ecclesiæ Domini-
câ septimâ post Penteco-
sten. text. *Non omnis, qui
dicit mihi Domine, Domine,
iutrabit in Regnum cælo-
rum: sed qui facit volunta-
tem Patris mei. Matth. 7.*

De Charitate speciali erga
DEUM, Dominicâ deci-

mâ septimâ post Pentecosten. text. *Diliges Dominum DEUM tuum ex toto corde &c. Matth. 22.*

Primo præcepto, sive de virtute Religionis, & vitijs illi oppositis, Dominicâ Primâ Quadragesimæ: *Dominum DEUM tuum adorabis. Matth. 4.*

De

Secundo Præcepto, Festo Circumcisionis Domini.

Tertio Præcepto, Dominicâ decimâ sextâ post Pentecosten. text. *Si licet Sabbatho curare. Luc. 14.*

Quarto Præcepto, sive Officio Liberorum respectu parentum, & vicissim, Dominicâ primâ post Epiphania-

phaniam.
tu illi
Officio Sc
ros & H
ros. Du
Epiphani
mine p
mi par
vel Di
vadit;
nit, C
& fac
De Qui
Concor
tiâ pas
bis eg
Luc.
Amore
vidi
câ

phaniam. text. *Erat subdi-
tus illis.*

Officio Servorum erga He-
ros & Herorum erga Ser-
vos, Dominicâ tertia post
Epiphaniam. text. *Do-
mine puer meus jacet Do-
mi paralyticus. Matth. 8.
vel Dico huic : vade, &
vadit ; & alij, veni & ve-
nit, & servo meo, fac hoc
& facit.*

De

De Quinto Præcepto, sivè.
Concordiâ & pace, Feriâ ter-
tiâ paschatis. text. *Pax vo-
bis ego sum. Nolite timere.
Luc. 24.*

Amore proximi & vitio in-
vidiæ opposito, Domini-
câ duodecimâ post pen-

tecosten text. *Diliges Dominum DEUM tuum &c. Et proximum sicut te ipsum. Luc. 10.*

Irâ & vindictâ, Dominicâ vigesimâ primâ post Pentecosten. text. *Sic & Pater meus cœlestis faciet vobis. &c. Matth. 18.*

De Sexto Præcepto & nono, Dominicâ secundâ post Pentecosten. text. *Uxorem duxi, & ideo non possum venire. Luc. 14.*

Septimo & decimo Præcepto, Dominicâ vigesimâ secundâ post Pentecosten. text. *Reddite quæ sunt Cæsaris Cæsari. Matth. 22.*

Octavo Præcepto, sive

De

Par. Quæ
Detractione.
va post De
Diffamatio
&c. Luc.
Curiositate
rum vita
judicio
S. Joa
text. &
Mendacium
nio
Quad
xero,
simil
Ex C
DE SA
De Bapti
cin

Detractione, Dominica octava post Pentecosten text. *Diffamatus est apud illum &c. Luc. 16.*

De Curiositate indaganda aliorum vita, suspicione, & judicio temerario, Festo S. Joannis Evangelistæ. text. *Quid ad te? Joan. 21.*

Mendacio & falso testimonio, Dominica quinta Quadragesimæ. text. *Si dixerero, quia non scio eum, ero similis vobis mendax. Joã. 8.*

Ex Capite Quarto.

DE SACRAMENTIS.

De Baptismo, Dominica undecima post Pentecosten
I 4 text.

text. *Ephpheta*, quod est
adaperire. Marc. 7.

Pœnitentia Dominica Ter-
 tia Quadragesimæ text.
Erat eijciens demonium &
illud erat mutum. Luc. 11.

De Eucharistia, Dominica quar-
 ta Quatragesimæ. text.
Acceptit ergo JESUS panes;
& cum gratias egisset di-
stribuit. Joan. 6.

Extrema unctiōe, Domi-
 nica vigesima post Pente-
 costen. text. *Domine de-*
scende, priusquam moriatur
filius meus. Joan. 4.

Matrimonio, Dominica se-
 cunda post Epiphaniā.
 text. *Nuptie factæ sunt in*
Cana Galilææ. Joan. 2.

EX

*Ex Capite Quinto.*DE
JUSTITIA CHRISTIANA.

(De Exercitio Bonorum operum, Dominica infra octavam Nativitatis. text. *Jejunijs & obsecrationibus serviens die ac nocte. Luc. 2.*

Operibus misericordix, Dominica sexta post Pentecosten. text. *Misereor super turbam. Marc. 8.*

Bona intentione operibus præfigenda, Dominica quarta post Pentecosten, & de statu gratix ad merendum necessario. text. *Per totam noctem laboran-*

tes nihil cepimus, in verbo autem tuo laxabo rete. *Luc. c. 5.*

De Peccato mortali, Dominica decima Octava post Pentecosten. text. *Confide fili, remittuntur tibi peccata tua. Matth. 9.*

De Peccato veniali, Dominica sexta post Epiphaniam. text. *Minimum quidem est omnibus seminibus &c. Matth. 13.*

Peccatis in cælum clamantibus, Dominica decima quinta post Pentecosten. text. *Et hæc vidua erat Luc. 7.*

Peccatis in Spiritum sanctum, Festo S. Stephani. text.

Par

text. Dura

circumcisio

ribus; &

sancti resp

Peccatis alie

festa post

Hæc locu

non stan

Peccatis C

De Superbia

Adver

es? Ju

Avaritia

guarra

text. N

vire &

Gula, Do

fuma,

fede

text. *Dura cervice & in-*
circumcisis cordibus & au-
ribus; vos semper Spiritui
sancto resistitis. Actor. 7.

Peccatis alienis, Dominica
 sexta post Pascha. text.
Hæc locutus sum vobis, ut
non scandalizemini. Joã. 16.

De Peccatis Capitalibus, sive
 Superbia, Dominica tertia
 Adventûs. text. *Tu quis*
es? Joan. 1.

Avaritia, Dominica decima
 quarta post Pentecosten.
 text. *Non potestis DEO ser-*
vire & Mammonæ. Matth. 6.

Gula, Dominica quinquage-
 sima, text. *Cæcus quidam*
sedebat secus viam. Luc. 18.

De Acedia, Dominica Sexagesima. text. *Quid hîc statis totâ die otiosi? Matth. 20.*

Reliqua comprehenduntur in Præceptis Decalogi.

EN modum, quo præcipua Doctrinæ Christianæ Capita pro suggestu tractari, & rudi populo explanari non difficulter possunt, maximè si Parochus in eorum explanatione & deductione utatur Catechismo Romano ad hunc finem ex Decreto Concilij Tridentini & jussu Pij V. Pontificis Maximi edito. Nec mihi quis opponat, si præfatos conceptus primo anno absolvero, quid deindè sequentibus

an-

annis? Dico enim illos singulis annis resumere non solum posse à Parocho, sed etiam debere, non tamen eâdem methodo & ratione, sed diversâ, & alijs argumentis, sicut ejusdem speciei cibos sæpius in mensa videmus, alio tamen & diverso semper modo paratos: Si enim in qualibet benè ordinatâ communitate Leges & Statuta eadem singulis annis, imò (ut in multis locis observatur) singulis anni quadrantibus prælegantur: Si in monasterijs, ubi disciplina viget, regulæ & Constitutiones singulis mensibus semel publicè repetantur, quidni eadem Doctrinæ Christianæ capita omnibus ad salutem scitu adeò necessaria

faria semel in quolibet anno resumere coram indocili vulgo liceret? *Hæc frequenter dicere non cessamus*, inquit S. Chrysostrmus *Hom. 66. in Joan.* Quoniam qui hodiè non audiunt, cras audient; & qui neque cras, perendiè, quod si qui imper-suasibiles sunt, nos tamen non judicabimur, nostrum enim officium implevimus.

CAPUT VIII.

De Catechesi.

§. I.

De Materia & forma Catechesis.

Necessitatem Catechetice instructionis declarat S. Paulus